

Mészáros Zoltán

A karácsony mégis szép lett

Amikor azok a nagy kemény telek voltak, amikor valami, valami szörnyű, az első nagy Világégés elkezdődött... A merénylet híre éppen csak eljutott a Rézaljára, a barátokból bajtársak lettek, megkapták a behívót a keserves táncba.

Nagyapám baka lett, s ahogy kezdte megszokni a menetelést, a rohamot, szuronyt szegezve, mindig előre, máris Doberdónál voltak. Frájterként, azaz örvezetőként talán a harmadik ezüstjét kapta meg, és a muskátli után a havasi gyopárt küldte Nagyanyámnak, amikor a lábát úgy átdöfték, hogy a szanitéc – vagy még ő sem – tudná megmondani, hogy hogy nem vérzett el, mire megtalálták. Alig pár hét alatt, november elejére már be is szekereztek Debrecenbe, a katonakórházba. Ágyszomszédok lettek egykori jó pajtásával, Pali bácsival, a kováccsal, akinek az állcsontját rúgta el egy szilaj pusztai remonda. Jární tudott, vagy inkább csak ténferegni, hiszen nemcsak rágni, de nyelni sem nagyon tudott. December közepére már annyira megjavult állapotuk, hogy ha összefogózkodtak, előbb a kórtermet, majd az elsöpört udvart is körüljárták. Hosszú huzavona után a katonaoorvos saját felülősségükre megadta nekik az egy heti eltávozást, szent karácsony szombatján.

A borkereskedő szánja röpítette őket Mihályfalvára. Innen szintén szánal jutottak el Székelyhídra. Elérték az esti vonatot. Kilenc után elhagy-

ták Margittát. Fél tíz felé leszálltak Terebesen. Innen aztán, akárcsak ma, ha Tótiba akarsz jutni, elindultak gyalog. Gyalog, de hogyan? Míg házak között, tört úton mentek, ha vánszorogva is, de haladtak. Kiérve a házak közül a töretlen hóvilágba, csak sejtették az utat. Összefogózva, tántorogva, de mentek. Látták a pislákoló fényt, hallották a hívó szót.

A domb alatt Pali bácsi végképp özszeesett. Nem bírt felállni. Nagyapám, a sánta vonszolta, vonszolta a Mezőkútig. Vízet csorgatott a szájába. Kérte, könyörgött:

– Csonttá fagyunk.

– Menj, küldj értem szánt. Nem bírom. Menj!

...És akkor... meghallották a hangzúgást.

Mikorra a faluba értek, világ már sehol sem égett. Dédnagyanyám hóba süppedt házából vékony füstcsík kúszkodott a zivatarral, jelezve, hogy valaki örködik, valaki valakit hazavár.

A két EMBER átölelte egymást. Erejük utolsó megfeszítésével, alig hallhatóan, de felcsendült a Hozsánna: „Krisztus Urunknak áldott születésén...”

Dédnagyanyám kiszólt:

– Miféle istentelen emberek vagytok! Négy fiam van a fronton, az egyik sebesülten fekszik a debreceni kórházban, s nektek még kántálni van kedvetek!?

– Idesanyám! Én vagyok, Lajos...

A Fehér ló legendája